

El llenguatge

Qui 16/XI/1939

L'ús del terme relatiu qui en funció de subjecte de l'oració, quan aquesta oració representa el complement d'un nom —L'home qui treballa i qui juga— havia tingut els seus partidaris en l'època de la normalització gramatical de la nostra llengua. Pompeu Fabra desaconsellava aquesta solució i va propugnar en les oracions d'aquest tipus —subordinades relatives, que tenen un nom com a antecedent— l'ús del relatiu que, tant exercint la funció de complement directe —La camisa que em va regalar—, com de subjecte —L'home que va passar—, tal com podem dir que ha quedat definitivament establert en la nostra normativa vigent, encara que algú, de tant en tant, advoqui de nou per l'ús del qui subjecte.

Però no és, sens subte, recollint aquesta proposta que molts recorren continuament al relatiu qui en oracions com «Hi va assistir l'alcalde la ciutat, qui es va interessar pel funcionament de l'empresa», «Ha arribat el ministre d'Indústria, qui ha estat rebut per les autoritats», «Es van entrevistar amb el regidor del districte, qui ha promès la seva ajuda». És a dir, en oracions relatives explicatives, que no serveixen per a determinar l'antecedent —ja ben determinat per la designació nominal: l'alcalde la ciutat, el ministre d'Indústria, etc.— sinó que n'expliquen alguna cosa. Més aviat hi veiem una influència de la construcció del castellà, el qual resol molt sovint aquestes construccions amb el seu relatiu «quien». Cal suposar, aleshores, que els qui segueixen aquests models —del castellà— creuen trobar en aquests casos un equivalent d'aquest «quien» en el nostre relatiu qui. Convindria, per tant, que hom aconseguís de desempallegar-se d'aquesta influència —especialment els qui, en el llenguatge informatiu, hi obeeixen sistemàticament— i que recordés l'existència dels nostres termes relatius amb els quals resollem aquestes construccions: que i el qual (el segon té l'avantatge d'ésser també, com «quien», un relatiu fort i de convenir només —com a subjecte— en les oracions explicatives): Hi va assistir l'alcalde de la ciutat, que (o el qual) es va interessar pel funcionament de l'empresa; Ha arribat el ministre d'Indústria, que (o el qual) ha estat rebut per les autoritats; Es van entrevistar amb el regidor del districte, que (o el qual) ha promès la seva ajuda.

Albert Jané